

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 569/2023
08.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Милоша Мршовића и Петра Огњановића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 413/20 од 02.11.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 217/23 од 20.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.06.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Милоша Мршовића и Петра Огњановића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 413/20 од 02.11.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 217/23 од 20.04.2023.године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 413/20 од 02.11.2022. године, ставом првим, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, остатак казне ће издржавати у казнено поправном заводу и на новчану казну у износу од 80.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико наведену казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне бити замењено за један дан казне затвора. Применом одредбе члана 87. Кривичног законика суд је окривљеном АА изрекао меру безбедности одузимања предмета и то 44 метка 7,62x25мм и једног оквира и обавезан је окривљени да суду плати трошкове кривичног поступка о чијој ће висини суд одлучити накнадно, као и да на име паушала плати суду износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Другим ставом изреке пресуде окривљени АА и ББ су

применом одредбе члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње у покушају и саизвршилаштву из члана 322. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика и одлучено је да трошкови кривичног поступка у односу на ово кривично дело падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 217/23 од 20.04.2023. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Мршовића преиначена је првостепена пресуда, само у погледу одлуке о казни, па је окривљени АА због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и на новчану казну у износу од 80.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико наведену казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне бити замењено за један дан казне затвора, док су у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Мршовића, као и жалба јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног АА, адвокати Милош Мршовић и Петар Огњановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и због повреде одредбе члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП учињене доношењем другостепене пресуде, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине у целини или делимично побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење, са налогом да се нови претрес одржи пред измењеним већем или да побијане пресуде преиначи у целини или делимично.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Неосновани су наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП. С тим у вези, у захтеву се наводи да је побијаном другостепеном пресудом повређен принцип „забране преиначења на штету оптуженог“ – *reformatio in peius*, прописан одредбом члана 453. ЗКП. Према ставу одбране, преиначењем првостепене пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији, повређен је закон на штету окривљеног и окривљени доведен у неповољнији положај, изрицањем строже казне према начину извршења и то на тај начин што је окривљеном АА изречена казна затвора коју ће издржати у затворској установи, у односу на казну затвора из првостепене пресуде, коју има издржати у просторијама у којима станује, без обзира на

то што се ради о краћем трајању казне затвора. Ово посебно имајући у виду да је жалба Првог ОЈТ јасно определила правац и обим побијања првостепене пресуде и да је предлог био да се пресуда укине, а не да се издржавање казне затвора у кућним условима преиначи у казну коју ће окривљени издржавати у Заводу за извршење кривичних санкција.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП постоји када је пресудом повређена одредба члана 453. ЗКП, којом је прописано да уколико је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Према стању у списима, пресудом Првог основног суда у Београду К 413/20 од 02.11.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, које дело му је, поред осталог и стављено на терет оптужним актом ВЈТ у Београду Кт 207/18 од 18.04.2018. године, чије заступање је преузело Прво ОЈТ у Београду актом Кт 1915/20 од 12.04.2020. године, измењеним дана 05.04.2022. године, те осуђен на казну затвора у трајању од девет месеци, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора и на новчану казну у износу од 80.000,00 динара и изречена му је мера безбедности одузимања предмета. Против ове пресуде, поред браниоца окривљеног, жалбу је изјавио и јавни тужилац Првог ОЈТ у Београд, због одлуке о кривичној санкцији, након чега је Апелациони суд у Београду, као другостепени суд, побијаном пресудом Кж1 217/23 од 20.04.2023. године, делимично усвојио жалбу браниоца окривљеног, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни и окривљеног због кривичног дела за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од шест месеци и на новчану казну у износу од 80.000,00 динара, док је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Из наведеног произилази да окривљеном АА у другостепеном поступку, пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 217/23 од 20.04.2023. године, није изречена строжа кривична санкција, већ су му због истог кривичног дела, изречене кривичне санкције исте врсте – казна затвора и то у краћем временском трајању и новчана казна у истом износу, при чему је у конкретном случају, само другачији начин извршења казне затвора, што не значи да је окривљеном изречена тежа кривична санкција. Ово стога, што издржавање казне затвора у просторијама у којима осуђено лице станује (са или без примене електронског надзора), представља само начин извршења казне затвора, а не другачију кривичну санкцију, како то неосновано у поднетом захтеву истичу браниоци окривљеног.

При томе, за напоменути је да се одлука Врховног касационог суда, на коју се позивају браниоци - Кзз 1327/2018, не односи на исту ситуацију, с обзиром да је у конкретном случају окривљени осуђен на блажу казну по висини, што није био случај у кривичноправној ситуацији из наведене одлуке.

Како другостепени суд није прекршио забрану преиначења на штету окривљеног (*reformatio in reius*) прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да побијана пресуда није измењена на штету окривљеног ни у погледу правне квалификације кривичног дела, нити у погледу кривичне санкције, при чему је на

ранију пресуду била изјављена и жалба јавног тужиоца, то је, по оцени Врховног суда, захтев бранилаца окривљеног АА, којим се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП браниоци окривљеног истичу да се правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се не могу заснивати, те у том смислу као незаконит доказ означавају извештај о прегледу муниције НКТ Центра, записник о претресању стана и других просторија и потврда о уласку у стан.

Према наводима бранилаца извештај о прегледу муниције НКТ Центра од 28.03.2018. године је незаконит доказ јер није сачињен у складу са одредбом члана 113. ЗКП односно није сачињен по наредби суда или тужилаштва.

Међутим, одбрана окривљеног АА, ову повреду поступка је на идентичан начин, истицала и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а приликом другостепеног одлучивања, суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 5. у другом пасусу образложења пресуде Кж1 217/23 од 20.04.2023. године, дао јасне и довољне разлоге за свој став - да извештај о прегледу муниције НКТ Центра од 28.03.2018. године сам по себи и према начину прибављања представља законит доказ и да је у свему сачињен у складу са одредбом члана 113. ЗКП, по наредби ВЈТ у Београду Кт 323/18 од 28.03.2018. године, која се налази у списима предмета, које разлоге у свему прихвата и Врховни суд, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује,

Сходно наведеном, и по оцени овога суда, предметни извештај о вештачењу је законит доказ на коме се пресуда може заснивати, с обзиром да је сачињен од стране овлашћене институције у свему у складу са правилима науке и струке и у складу са наредбом јавног тужиоца то чињеница да се ради о извештају, а не о вештачењу не чини овај доказ незаконитим. Стога су неосновани наводи бранилаца окривљеног којима се указује да је извођењем овог доказа и заснивањем пресуде на истоме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред овога, према наводима бранилаца, записник о претресању стана и других просторија и потврда о уласку у стан су незаконити јер су проистекли из незаконитог поступања полиције. У вези са тим браниоци у поднетом захтеву указују да из записника о претресању стана од 27.03.2018. године произилази да је претрес вршен без наредбе суда, а по основу сагласности држаоца стана – окривљеног АА, који сагласност за претресање стана није дао и није потписао наведени записник у делу 1б, где је означено „постоји сагласност држаоца стана“, као и да су на записнику констатовани присутни сведоци, иако их није било, док је сагласност окривљеног АА за претрес стана, која је наведена у потврди о уласку у стан, последица повреда које је задобио пре вршења претреса.

У записнику о претресању стана и других просторија Управе криминалистичке полиције - ОБПОК од 27.03.2018. године наведено је да је претресање извршено на адреси у улици ..., на основу одредбе члана 158. став 1. ЗКП, без наредбе суда уз сагласност држаоца стана. Претресању је, поред два пунолетна грађана као сведока -

ББ и ВВ, присуствовала и ГГ, која је власник стана. Управа криминалистичке полиције – ОБПОК је дана 28.03.2018. године, на основу члана 160. ЗКП доставила судији за претходни поступак Вишег суда у Београду, извештај о извршеном претресању стана и других просторија без наредбе, наводећи да је у конкретном случају добијена сагласност држаоца стана и других просторија (у смислу члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП), са прилозима - потврдом о уласку у стан и друге просторије од 27.03.2018. године, записником о претресању, потврдом о одузетим предметима, све од истог датума и службеном белешком УКП – ОБПОК од 28.03.2018. године. Судија за претходни поступак сачинила је службену белешку дана 28.03.2018. године и у истој утврдила да су били испуњени услови за претресање без наредбе о претресању.

Одредбом члана 152. став 1. ЗКП прописано је да се претресање стана и других просторија или лица може предузети ако је вероватно да ће се претресањем пронаћи окривљени, трагови кривичног дела или предмети важни за поступак. Ставом 2. истог члана прописано је да се претресање стана и других просторија или лица предузима на основу наредбе суда или изузетно без наредбе на основу законског овлашћења.

Одредбом члана 158. став 1. ЗКП прописано је да јавни тужилац или овлашћена службена лица полиције могу изузетно без наредбе ући у стан и друге просторије и без присуства сведока предузети претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну: 1) уз сагласност држаоца стана и друге просторије; 2) ако неко зове у помоћ; 3) ради непосредног хапшења учиниоца кривичног дела; 4) ради извршења одлуке суда о притварању или довођењу окривљеног; 5) ради отклањања непосредне и озбиљне опасности за људе и имовину. Ставом 3. истог члана прописано је да, ако је након уласка у стан и друге просторије предузето претресање, о уласку у просторије и извршеном претресању без наредбе суда и присуства сведока биће сачињен записник у коме ће се назначити разлози уласка и претресања.

Одредбом члана 160. ЗКП прописано је да када јавни тужилац или овлашћена службена лица полиције предузму претресање стана и других просторија или лица без наредбе о претресању, дужна су да о томе одмах поднесу извештај судији за претходни поступак који цени да ли су били испуњени услови за претресање.

У конкретном случају, сагласност за претресање стана, према наведеном записнику дала је власник стана ГГ, а као држалац стана је био присутан и АА који се на записнику и потписао.

Према томе, околност да је претресању стана присуствовала ГГ, која је власник стана на адреси у улици ..., поред два пунолетна грађана као сведока ББ и ВВ, који су својеручно потписали записник (што је учинио и окривљени), а да је након претресања стана сачињен записник, а затим и извештај о предузетом претресању и достављен судији за претходни поступак, чини наведени записник о претресању законитим доказом, на чију законитост не утиче околност наведена у захтеву - да окривљени није потписао део записника под 1б, на месту где је означено „постоји сагласност држаоца стана“, јер његово присуство према наведеним одредбама Законика о кривичном поступку није обавезно.

Из изнетог произлази да су овлашћена службена лица полиције током предистражног поступка који је вођен против окривљеног АА, поступила у складу са

одредбама чланова 152, 153, 158. и 160. ЗКП, те записник о претресању стана и других просторија Управе криминалистичке полиције - ОБПОК од 27.03.2018. године, на адреси улица ..., супротно наводима захтева за заштиту законитости, представља законит доказ.

Када је у питању потврда о уласку у стан, на коју се као незаконит доказ, такође указује у поднетом захтеву, Врховни суд налази, да из списка предмета и правноснажне пресуде произилази да је тачно да је претресању стана претходио догађај у вези са другим кривичним делом за које је окривљени ослобођен од оптужбе. Међутим, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама овог законика не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда. Из списка произилази да је наведена потврда коришћена као доказ у поступку уз записник о претресању стана, потврду о одузетим предметима, извештају о форензичком прегледу лица места и извештају о прегледу муниције НКТ Центра. Питањем повреда код окривљеног, бавио се првостепени суд и детаљно образложио свој став, а обзиром да се ради о утврђивању чињеничног стања, тиме се Врховни суд одлучујући по ванредном правном средству не може бавити.

Због свега изнетог, Врховни суд налази да у предметном кривичном поступку није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, неосновано указује.

Осталим наводима захтева, браниоци истичу повреду одредбе члана 451. став 1. ЗКП, учињену у другостепеном поступку и указују на повреду одредбе члана 395. ЗКП поlemiшући са одлуком првостепеног суда у погледу предлога одбране да се спроведе доказна радња вештачења повреда које је окривљени задобио. Међутим, како повреде наведених одредаба, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд у разматрање и оцену истих, није упуштао.

С обзиром на то да уз захтев за заштиту законитости, браниоци окривљеног нису доставили одлуку Уставног суда и Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао у разматрање и оцену навода бранилаца којима се указује на повреду чланова 25. и 28. Устава Републике Србије и чланова 1. и 3. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић